

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

XXXIV. ÉVFOLYAM

1970. MÁRCIUS

3. SZÁM

HÚSVÉT ÜNNEPÉN

En vagyok az Élő, pedig halott voltam, és íme élek örökkön-örökké, és nálam vannak a halálnak és a pokolnak kulcsai. Jel 1:18.

A Húsvét az az ünnep a keresztyén ember életében, amikor a legtöbb fény világítja meg az arcát. Valaki egyszer azt mondotta, hogy a Karácsony a szeretet ünnepe, Nagypéntek a megváltás ünnepe, Pünkösöd a Lélek ünnepe, de mindezeknek gyönyörű forrása Húsvét ünnepe — az élet ünnepe! A Húsvét a hívőnek az örökéletről beszél, de ez a beszéd betölti egész földi életét. A Húsvét az örökélet örömet adja a hívőnek, de ez az öröm már itt ezen a földön boldogan dobogtatja meg a szívét. A Húsvét az örökélet és az üdvösség reménységének az ünnepe, mégis az a csodálatos, hogy ez a reménység itt, ezen a földön teszi a hívő embert jó emberré, igaz emberré, az életet és a világot szerető és érte munkálkodó boldog emberré.

A Húsvét napfényében először is ez a szó világít: reménység! A hit mindig hordoz magával valamit abból a nagyszerű ajándékból, amit úgy hívnak, hogy reménység. Húsvét ünnepén a hívő ember ezzel a reménységgel néz a feltámadt és élő Jézusra, hogy Benne és Vele van üdvössége. Az örökéletnek ez a reménysége úgy be tudja tölteni a keresztyén embert, hogy földi napjai,

földi útjai, otthona és munkahelye is egyszeribe megteelik a reménység szépségével.

A Húsvét napfényében másodszor ez a szó világít: öröm! A hívő ember mindig örvendező ember. Örvendező azért, mert az élő Jézus Krisztussal járva mindig és mindenütt megtalálja és meglátja az élete értelmét, szépségét, a feladatát, a szolgálatnak szerepét. A húsvéti ember mindig örvendező ember. Olyan ember, akit éppen erről lehet megismerni, hogy nyugodt, megelégedett, vidáman előre néző, másokat is megvilágító, örvendező ember.

A Húsvét napfényében harmadszor ez a szó világít: lendület! Aki egyszer nyugodtan végigolvassa Jézus élete történetét, annak meg kell látnia, hogy Jézus élete mindig tele volt mozgással, haladással, munkával, az élet soha meg nem álló, lobbanó lendületével. Valahányszor emberek kerültek a közelébe, Ő mindig ezt mondta nekik: menjetek és így cselekedjete! Gyógyító és szolgáló élete nem tétlen ténfergésre tanította a tanítványokat, hanem sürgető feladatokra, szolgálatokra, munkára, szóval mindarra, ami az életet előbbre viszi, megszépíti, értelmessé és többé teszi.

Húsvét ünnepe így teszi az embert élővé — az élő Jézus mellett!

—h —s

FELTÁMADÁSI ZSOLTÁR

(16. zsoltár)

Dávid költeménye

Őrizz meg engem, Istenem: nálad keresek menedéket. Így szóltam az ÚRhoz: te vagy Uram, egyedül te vagy minden javam!

A földi "szentekben", a "felségesekben"

semmi örömöm nem lelem. Megszaporodnak azok fájdalmi, akik más isten után futnak — nem áldozok nekik vér-áldozatot, nem veszem ajkamra nevüket.

Osztályrészem az ÚR és poharam: te tartod kézben sorsomat. Kedvezett a mérőkötel: ugyan szép örökség jutott nékem. Áldom az ÚRat, aki tanácsolt — még éjjel is oktat engem bensőm. Szemem az ÚR-on: előttem áll, jobbomon ő van: meg nem rendülök.

Ujjong ezért szívem, lelkem örvendezik,

bizton élek én, mert nem vetsz oda engem az alvilágnak, nem hagyod, hogy híved rothadást lásson.

Te tanítasz engem az élet ösvényére, túlárad az öröm, ahol te vagy, jobboldon örök a gyönyörűség.

Fordította: Bodrog Miklós

A FELTÁMADOTT KRISZTUSBA
VETETT HITTEL
BOLDOG HÚSVÉTI ÜNNEPLÉST
KIVÁN A SZERKESZTŐSÉG

Az emlékezés útján...

Mire a nap felhúzódott a láthatár szélére, az egyik jeruzsálemi kapu előtt 40-50 főnyi embertömeg verődött össze. Kisebb csoportokban álldogáltak és beszélgettek. A reggeli hűvös szellő körülsimogatja őket. "Eljön-e? Mit gondoltok testvérek?" — kerekedik egy hang a többi fölé. "Természetes, hogy eljön, még egyszer sem maradt távol ezen a napon!" — nyugtatja meg egy másik hang a szólót. "Öreg már Simon testvér, s bizony nagy erőfeszítést jelent neki ez az eléggé hosszú út!" — aggodalmaskodik az előbbi hang.

"Itt lesz testvérek! Megérkezett két fia is, Alexander és Rufus is" kapcsolódik be a beszélgetésbe egy újabb várakozó.

"Igen, igen" erősíti meg mindnyájuk reménységét egy női hang... — tudja ő, hogy várjuk!

MINTHA CSAK az utolsó hangra érkeznek válasz, a kapu árnyékából kilép három személy. Az a három, akiről a beszélgetés folyik. A két fiatal a közepen lassan lépegetőt karolja. Alexander és Rufus, Simon fia. Közben már el is érték a csoport szélét. Arcok fordulnak feléjük s megindulnak a közeledők felé, s hamarosan embergyűrű veszi őket körül. Az ősz szakállú, magas, szikár ember, aki fölött már jól eljárt az idő, de tartásában a régi energia csillan meg meleg, barátságos hangon üdvözlö a tömeget: "Békesség testvérek!"

"Nektek is, Simon testvér" — hangzik a válasz.

"Örömmel jöttem el megint testvéreim, hogy végigvezessetek benneteket az emlékezés útján. Úgy érzem, ez lesz az utolsó. Az én Uram haza hív rövidesen. Onnan tudom, hogy soha ilyen élesen nem állt még előttem Urunk golgotai útja, mint most, pedig három évtizeden át töltötte ki életemet ez az élmény. Több olyan aprónak tűnő mozzanat is fontos lett előttem, amire eddig nem figyeltem. Most majd elmondom részletesen. De induljunk!" S máris elindult a menet a kaputól enyhén emelkedő úton. Előtte és utána az összegyűltek. Szó alig esett közöttük, mindenki magába mé-

lyedten lépegetett az előtte haladó után. Fontos és ugyanakkor páratlan élményben lesz részük a jelenlévőknek: egy szemtanú beszél és emlékezik Urunk golgotai útjáról. A csendben csak a saruk csoszogása hallatszott, Kidron völgyéből áradó, csipős lehetű szellő remegtette meg a csenevész fák leveleit.

Talán félóra is eltelt azóta, hogy elindultak a kaputól, amikor megállt Simon. Először körülnézett. Tekintetével végigsimította a környék fáit, mintha csak ellenőrizni akarta volna magát, a megtett utat mérte fel pillantásával. A tekintetek várakozóan fordultak feléje. Átlépett az utat szegélyező alacsony kőkerítésen. Fiai aggódo és szeretetteljes figyelemmel segítették apjuknak ezt a már nehéz erőfeszítését. A kísérők egyik része szintén letért az útról. Körülfogták a beszélőt. Kis szünet után lassan peregni kezdett a szó ajkáról.

"Éppen erre a helyre érkeztem akkor. Talán egy kicsit el is fáradtam. Megálltam pihenni egy kicsit. Alig hordoztam körül a tekintetemet néhány-szor ezen a sokat csodált vidéken, amikor észrevettem, hogy a katonák és nagy tömeg ember tódult ki az útra. Rögtön láttam, hogy kivégzés lesz. Már megjelent szemem előtt az első kereszt is. Hamarosan a második is, sőt a harmadik is. Tehát hármas kivégzés lesz, — mondtam magamban. Mindig féltem a véres dolgoktól s most is arra gondoltam, hogy még mielőtt ide érne a menet, kikerülök a másik útra. De valami tartóztatott. Talán az a látvány kötött le, hogy a második kereszt körül valami zavar lehetett. Ott volt a legsűrűbb a tömeg.

Úgy hullámzott innen a magasból nézve, mint a Genezáret tava vihar alkalmával. A katonák idegesen oda-oda fordultak a második keresztet hordozó felé és ahogy észrevettem, sűrűn használták dárdájukat is. Csak amikor ideérték, akkor értettem meg, hogy a második elítélt összerokadt a nehéz gerenda keresztfa alatt s ezért volt a katonák idegeskedése s a menet megtorpanása. Közben csak ideérték elém."

Csend volt. A hallgatóság szinte még a lélegzetét is visszatartotta. Kirajzolódott lelki szemeik előtt ebben a reggeli ragyogásban a Golgotára tartó menet képe. Pontosan el tudták képzelni az eseményeket.

"Közben azért elég hamar ideértek — folytatja tovább emlékezését Simon. — Ezt még nem mondtam máskor, hogy a katonák magatartásából kitűnt, hogy sietniök kellett. Bizonyosan parancsba kapták, hogy gyorsan el kell intézniük a kivégzést. Pontosan előttem összeesett a második kereszt vivője. A katona nagyot mordult és még nagyobbat káromkodott. Odaugrott a lerokadt elítélthez és dárdájával próbálta talpra állítani szegényt. A következő pillanatban, nem is tudom hogyan, de a hozzám legközelebb álló katona megragadta a kezemet és átrántott a kőkerítésen. Még fel sem ocsudhattam, amikor már ott álltam az elejtett keresztfa mellett. Fogd és vidd! — kiáltott rám gorombán a másik. A pillanatnak töredéke alatt belémnyílt az a gondolat, hogy engem keresztfájának a cipelésére. Még egyetlen szó sem hagyhatta el ajkamat, amikor már a dárda nyelét éreztem az oldalamban. Biztos látta az arcokra kiült tiltakozásomat, utálatomat, hogy ezt tette. Ösztönösen lehajoltam a keresztfa fölé. Egy fogással kitapasztaltam az otromba kereszt súlypontját és máris a vállamon volt. Rá sem néztem arra a gonosztevőre, aki miatt így megaláztak. Elindultam nagy lépésekkel az első kereszt után." — Csend lett.

"Simon testvér — szólalt meg valaki a csendben — már a múlt évben is szerettem volna megkérdezni tőled, miért pontosan téged választott ki a katona, hiszen voltak férfiak a tömegben?"

(Folytatása az 5. oldalon)

1848 március 15

“KORÁN REGGEL az ifjak kávéházába siettem. Az úton Vasvári Pállal találkoztam, mondtam neki, hogy menjen Jókaihoz s ott várjanak meg együtt engemet. A kávéházban még csak néhány fiatal ember volt, kik nagy búsan politizáltak. Bulyovszky Gyulát, ki közöttük volt, meghívtam Jókaihoz, a többieknek meghagytam, hogy az érkezőket tartsák itt, míg vissza nem jövünk.

Haza menvén, előadtam szándékomat a sajtó rögtöni fölszabadtításáról. Társaim bele egyeztek. Bulyovszky és Jókai proklamációt szerkesztettek, Vasvári és én föl s alá járkáltunk a szobában. Vasvári az én botommal hadonászott, nem tudva, hogy szurony van benne: egyszerre kiröpült a szurony, egyenesen Bécs felé, anélkül, hogy valamelyikünket megsértett volna.

— Jó jel! — kiáltánk föl egyhangúlag.

Lelkesedéssel és a sors iránti bizalommal mentünk vissza a kávéházba, mely már tele volt ifjakkal. Jókai a proklamációt olvasta föl, én nemzeti dalomat szavaltam el; mind a kettő riadó tetszéssel fogadtatott.

A kávéházban azt határoztuk, hogy sorra járjuk az egyetemi ifjúságot, s majd teljes erővel kezdjük meg a nagy munkát. Először az orvosokhoz mentünk. Szakadt az eső, mint az utcára léptünk, s ez egész késő estig tartott, de a lelkesedés olyan, mint a görögtűz: a víz nem olthatja el.

Az orvosi egyetem udvarában ismét fölolvasta Jókai a proklamációt és én elmondtam a nemzeti dalt. Innen a mérnökökhöz, ezektől a szemináriumba a jogászokhoz vonult a számban és lelkesedésben egyaránt percenként növekedő sereg. A szeminárium csarnokában élénk állott egy professzor és ezt mondta nagy pátozzsal:

— Urak, a törvény nevében...

Többi szavait elnyelte a sokaság mennydörgő kiáltása... A jogászok rohantak ki az utcára, hogy velünk egyesüljenek... Jókai ismét fölolvasta a proklamációt s a tizenkét pontot, s én velem elszavaltatták a

nemzeti dalt. Mindkettőt fanatikus lelkesedéssel fogadták, s a refrénben előjövő “esküszünköt” mindannyiszor visszaharsogta az egész sereg, mely a téren állt.

— Most menjünk a cenzorhoz és vele irassuk alá a proklamációt és a nemzeti dalt! — kiáltotta valaki.

— Cenzorhoz nem megyünk, feleltem; nem ismerünk többé semmi cenzort, el egyenesen a nyomdába!”

(Petőfi Sándor naplójából.)

* * *

**“Talpra magyar, hí a haza!
Itt az idő, most vagy soha!
Rabok legyünk vagy szabadok?
Ez a kérdés, válasszatok! —
A magyarok Istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!**

**Rabok voltunk mostanáig,
Kárhóztak; ösapáink,
Kik szabadon éltek-haltak,
Szolgaföldben nem nyughatnak.
A magyarok Istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!**

**Sehonnai bitang ember,
Ki most, ha kell, halni nem mer,
Kinek drágább rongy élete,
Mint a haza becsülete. . .”**

(Petőfi Sándor: Nemzeti dal)

* * *

“MIT KÍVÁN a magyar nemzet?

Legyen béke, szabadság és egyetértés.

1. Kivánjuk a sajtó szabadságát, cenzúra eltörlését.

2. Felelős minisztériumot Budapesten.

3. Évenkénti országgyűlést Pesten.

4. Törvény előtti egyenlőséget polgári és vallási tekintetben.

5. Nemzeti őrsereg.

6. Közös teherviselés.

7. Úrbéri viszonyok megszüntetése.

8. Esküdtszék, képviselőlet egyenlőség alapján.

9. Nemzeti bank.

10. A katonaság esküdjék meg az alkotmányra, magyar katonáinkat ne vigyék külföldre, a külföldieket vigyék el tőlünk.

11. A politikai státuszfoglyok szabadon bocsáttassanak.

12. Unió Erdéllyel.

Egyenlőség, szabadság, testvériség!”

(A 12 pont.)

* * *

“Császári királyi Fenség!

A ma délelőtti csoportozás percenként nevedésként, a bécsi események hírlezése által annyira tápláltatott és ingerelgetett, hogy veszedelmes fordulatot véve Heckenaszt pesti nyomdáját elfoglalta s ott a tudvalévő 12 pontokat kinyomatta; a baj növekedése között városi ülés tartván, abban tekintélyes nemes sorsú férfiak is részt vettek olly eredménnyel, hogy a város részéről a 12 pontoknak utasításul adása elhatároztatott; elhatároztatott s az alább érintendő választmány útján bejelentetett, még az is, miszerint a királyi helytartó Tanácstól kéressék a) hogy Stancsics fogságából pöre bevezetése, kezesség mellett kiadásuk, — b) visszatorló sajtóműködés külön bizottsági ügylet alatt megengedtessek, — c) a közbátorság fenntartása a törvényhatóságok által a katonaság közbejövetele nélkül eszközöltessék... A tömeg megjelenvén a várban, a választmány az említeteket mint kérést előadta, a néptömeg örömköltését szakadatlanul hallatván, a királyi Helytartótanács pedig ugyanazon kérelmeket a felforgó körülményekben meg nem tagadhatta...”

(Gróf Zichy Ferenc helytartótanácsos levele István főherceg-nádornak.)

* * *

“A VÁLASZTMÁNY legalább húsz-ezer ember kíséretében fölment Budára a helytartótanácsához s előadta kívánságát. A nagyméltóságú helytartótanács sápadt vala és reszketni méltóztatott és öt percnyi tanácskozás után mindenbe beleegyezett. A katonaságnak kiadatott a tétlenség iránt a rendelet, a cenzúra eltörlé-

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

Az Amerikai Evangélikus Egyház
Magyar Konferenciájának
lapja.

Szerkesztő és kiadó:
Juhász Imre.

Főmunkatárs: Egyed Aladár

“ERŐS VÁR”
 (“MIGHTY FORTRESS”)

P. O. Box 02148, Cleveland, Ohio 44102.

Published by the
Hungarian Conference
of the Lutheran Church in America.

Issued monthly October to May,
bi-monthly in June/July and Aug./Sep.
No. 3. (130) Vol. XXXIV.

MARCH, 1970.

Subscription: \$3.00 a year.
Second-class postage paid
at Cleveland, Ohio.

FONTOS!

Minden szerkesztőségi anyag,
kézirát, gyülekezeti hír, úgyszin-
tén a lappal kapcsolatos minden
levelezés, előfizetés és adomány
erre a címre küldendő:

“ERŐS VÁR”

P. O. BOX 02148

CLEVELAND, O. 44102

Az “ERŐS VÁR” előfizetési díja
egy évre csak 3 dollár. Szívesked-
jenek a lejárt előfizetéseket kése-
delem nélkül beküldeni a fenti
címrre.

Be nem jelentett címváltozás esetén
a posta a kézbesíthetetlen újságot
megsemmisíti, a kiadóhivatalnak pedig
külön portót kell fizetnie. Erre a költ-
ségre különösen nem-előfizetők, kése-
delmező előfizetők, vagy többéves hát-
ralékban lévők esetében nehéz fedeze-
tet találni.

Ezért kérjük olvasóinkat, hogy min-
den esetben pontosan adják meg címü-
ket a “Zip Code” szám feltüntetésé-
vel együtt! Az újságot “Zip Code”
szám nélkül nem kézbesíti a posta.
Címközlésnél tüntessék fel az utca
megjelölését is; pl. St., Rd., Ave.
Ugyanis egyes postai zónában azonos
nevű utcákat csak így lehet megkülön-
böztetni.

Printed by

Classic Printing Corporation

9527 Madison Ave., Cleveland, O. 44102

tett, Táncsics börtönajtaja megnyílt.
A rab író diadallal hozta át a tömén-
telen sokaság Pestre.”

(Petőfi Sándor naplójából.)

* * *

“VÁRTUNK OTT a Burgban...
kamarilla ármányának habjai kö-
zött. Megtagadni tőlünk az igazságot,
már nem volt bátorságuk, megadni
nem volt erkölcsük. Habozva, lesve
amaz ostoba valószínűtlenségek egyi-
két, melyekkel a sors szeszélye a
Habsburgokat a népek átkára oly
sokszor megmentette, s ezt lesve for-
ralták a gonoszságnak terveit. Én
megsokallottam a kínos bizonyta-
lanságot, mely az általános forron-
gás közben Magyarországon a hosz-
szú tűrés fonalát megszakíthatná
(minek az ország fővárosában máris
jelei mutatkoztak) és felmentem a
Burgba egyedül. Kijelentettem, hogy
határozott választ kívánok: akar-

nak-e hazámnak igazságot szolgál-
tatni, vagy nem? — mert ha ily vá-
laszt nem kapok, én megyek, ahová
a követi kötelességem hív s ha én
elmegek megmondani nemzetem-
nek, hogy igazságra nem számíthat,
tudhatják, hogy mi lesz a követke-
zés.” (Kossuth Lajos naplójából.)

* * *

“BARÁTOM, CSUDÁKAT ÉLÜNK!
Nemzeti honunk hajszálon függött.
Az első felvonás gyönyörűen sike-
rült! Én teli vagyok a legszebb re-
ményekkel.”

(Széchenyi István levele
Tasner Antalnak.)

* * *

“Oh szabadság, hadd nézzünk
szemedbe!

Oly sokáig vártunk rád epedve.
Annyi éjen által, mint kísértet,
Bolygott lelkiünk a világban érted.”
(Petőfi Sándor: A szabadsághoz.)

IMÁDSÁG MÁRCIUS 15-ÉN

Urunk, Istenünk! Hálával köszönjük
nemzetünknek 1848 március 15-én adott
áldásait: kiolthatatlan szabadságvá-
gyának valórváltását, állami függet-
lenségét, társadalmi, politikai megkö-
töttségek bilincseinek lehullását. Al-
dunk, amiért nemzetünket arra méltat-
tad, hogy történelme során életvédő
küzelemmé kibomlott szabadsághar-
caiban az egész emberiség egy és osz-
thatatlan közös szabadságeszméjét vé-
delmezhesse.

Nem panaszoljuk fel Neked, Atyánk,
amiért a zsarnokság elleni küzdelme-
inkben mindig magunkra maradtunk s
ezért újból és újból elvéreztünk, szol-
gaságba süllyedtünk, számüzöttként
bújosókká lettünk. Nem perlekedünk
Veled, Istenünk, amiért minden szabad-
ságharcunkat el kellett siratnunk. Tud-
juk, mindez értelemfeletti bölcsesség
végzéséből történt. Akaratodban meg-
nyugodva, add Uram, hogy ezzel a vég-
zetes néppel mindig boldogan egynek
vallhassuk magunkat.

Legyen áldásod szülőhazánkon! Vess
véget hódoltsági állapotának. Ne en-
gedd, hogy jussát a független élethez
bármiféle hatalom korlátozza, vagy el-
vehesse. Add, hogy a szabadság napja
torzítatlanul, a maga tiszta fényében
ragyoghasson fel a magyar égen.

Szítsd fel az áldozathozás szellemé-

nek a világban ma kihunyóban levő
paraszát, hogy a népek vezetői a kénye-
lem kábulatában a jelen biztonságáért
el ne adják a jövő szabadságát. Adj,
Uram, tisztalátást, bölcsességet a világ
népeinek, hogy a mai világválság me-
redélyein járva el ne szédüljenek, meg
ne tántorodjanak, a haladás zászlóvivő-
jének álcázott Sátán törekvéseit még
időben észrevegyék, lelküket annak el
ne adják, igájába magukat önként be-
törni ne engedjék. Oltsd el, népek Aty-
ja, a világban pusztító gyűlölet tüzét.
Szüntesd meg az emberiség egyre gyor-
suló széthullását. Add erőt ahhoz,
hogy az egész emberiség a szabadságot
és a rendet együttesen, egymástól elvá-
laszthatatlanul szolgálhassa.

Munkáld közöttünk, szétszórtságban
élő magyarok között, a kölcsönös meg-
értés szellemét. Töltsd meg szívünket
szeretettel, hogy a testvérszívek mele-
gével hajolhassunk egymáshoz, s nyel-
vünk zenéjében, lelkünk tükrében hű-
séggel hordozhassuk annak a közös
édesanyának, szülőhazánknak képét,
melytől mostoha sorsunk olyan messze
sodort, amelyet azonban soha meg nem
tagadunk.

Hallgasd meg, Uram, imádságunkat!
Jézus nevében kérünk, Ámen.

ASBÓTH GYULA

Az emlékezés útján . . .

(Folytatás a 2. oldalról.)

SIMON a kérdező felé fordult. "Csak azért, testvérem, mert a tömegben lévő férfiak inkább papok voltak. De biztosan látták az öltözékemen, hogy nem vagyok zsidó, hanem valamiféle idegen s így semmi kockázatot nem vállalnak velem. De legfőképpen azért, mert a katonák a cselekedete felett is a mi mennyei Atyánk kegyelmes szándéka mutatkozott meg, aki azt akarta, hogy Simon el ne vesszen a bűneiben, hanem örök életet nyerjen. Ma már tudom ezt, akkor természetesen mindezt nem láthattam" — fejezte be Simon a felvetett kérdésre a választ.

"De induljunk el lassan az úton — folytatta Simon. Valami kimondhatatlan keserűség gyülemlt fel szívemben, hogy ennyire megaláztak, nekem kellett a keresztfát cipelnem egy halálraítélt gonosztevőnek. Úgy égett az arcom a szégyentől, mintha korbáccsal vágta volna végig rajta. Mélységesen gyűlöltem a mögöttem lemaradó erőteljes gonosztevőt. Az oldalt haladó katonák elismerőleg néztek felém. Úgy látszik meg voltak elégedve azzal a megoldással, hogy rám bízták a keresztfát cipelését. De nem festem tovább a lelkiállapotomat, ti magatok is elképzelhetitek mindnyájan, hogy mekkora szégyen volt ez. Nem néztem sem jobbra, sem balra, mentem az úton az első kereszt után. De álljunk meg egy kicsit!" — mondja tovább. A kíséret megáll. Simon folytatja a beszámolót. "Itt ahol állunk, megszólal mellettem egy női hang: — az örökkévaló Isten megáld téged, mert viszed az ő Fia keresztfáját. — Szinte meghökkenve néztem az asszonyra. Kién viszem? — mordultam rá. S az a galileai asszony — nem tudom, hogy hívták, azóta sem találkoztam vele — elmondta nekem az Úr Jézusnak egész élete történetét. Mondanom sem kell, hogy mondatról mondatra nőtt a csodálkozásom. Lassan, ahogy beszélt tanításáról, cselekedeteiről, úgy lohadt le szívemben a méltatlankodás lángja, s úgy éreztem, hogy az előbb még agyonnyomással fenyegető keresztfát súlya kisebb lett. A hallottakon elgondolkozva időnként hátratekintettem. A mögöttem jövő zsidó Messiásra. Ő azonban egyszer sem nézett rám. Mire

felértünk a tetőre, sok mindent megtudtam, amire természetesen soha sem gondoltam. Persze, akkor még nem az örökkévaló akarátát láttam itt, hanem valami mérhetetlen emberi igazságtalanságot. Hiába akartam kérdezni egyet s mást az asszonytól, eltűnt mellőlem, s elvegyült a tömegben. A katonák a második kiásott lyukhoz irányítottak. Itt ledobtam a keresztfát és vártam. Nemsokára ott állt mellettem az, akinek békeességemet és üdvösségemet köszönhetem. Nem szólt hozzám most sem, csak rámnézett. Sokat mondó nézés volt ez, ma úgy érzem, mintha azt mondta volna a tekintete. . . jól vagyok jó és hű szolgám, kevésen hű voltál, sokra bízlak ezután. . .

A KÖVETKEZŐ pillanatban durva katonakezek ragadták meg és ráfektették a keresztre. Letépték róla a ruhát s nekiláttak véres mesterségüknek. Elfordultam, mert majdnem rosszul lettem ettől a látványtól. Inkább a csendesen sírdogáló asszonyokat néztem. Szerettem volna felfedezni azt, aki előbb olyan sokmindent mondott nekem. Tekintetem végigsuhant a város fölött. Úgy éreztem, mintha valami nagy szomorúság telepedett volna rá."

Elhalkult Simon hangja. Az emlékezés súlya szinte megnémította.

— És azután? — hangzott fel egy csendes kérdés.

"Már kevés az, amit mondani akarok. Itt maradtam addig, amíg kiszervekedtem. Hallottam a katonák parancsnokának megjegyzését: Bizony Isten Fia volt ez . . . Azután ott voltam a temetésnél . . . láttam az üres sirt . . . Azután ott voltam a gyülekezésben, azóta is ott vagyok azok között, akik Őt Megváltójuknak tartják. Boldog vagyok, hogy keresztfát vihettem . . . Boldog vagyok, hogy most végig jöhettek ismét veletek az emlékezés útján, s elmondhattam mindezt, azért, hogy ti is erősödjétek annak hallásán . . . Ő él! Ezt tudjuk és valljuk. Itt van közöttünk is . . . és most jertek, forduljunk vissza, térjünk haza."

Lassú léptekkel, két fia karjára támaszkodva apró, öreges lépésekkel megindult az úton visszafelé Cirénei Simon, akinek megadatott, hogy Krisztus keresztfáját vigye a Golgotára.

Erős Sándor

Az ember sokféle keresztet ismer. Ismerjük Krisztus előtt 73-ból azt a hatezer keresztfát, amelyre a Spartakusz-féle rabszolgalázadás (helyesebben: emberi szabadságharc) alkalmával a római bosszú hatezer rabszolgát szegezett fel. Ismerjük Krisztus után 70-ből, azt az ötszáz keresztet, amelyre Titus római hadvezér Jeruzsálem ostroma alkalmával ötszáz elfogott zsidó katonát arccal Jeruzsálem felé feszített fel. És a két történelmi dátum között ismerjük a golgotai keresztfát, amelyen Isten Fia adta büntelen életét miattunk, helyettünk s értünk . . .

A pogány nacionalizmus (van keresztényen nacionalizmus is) a jeruzsálemi Golgotát felcserélte aradi és trianoni golgotákkal. Wass Albert írónk és költőnk egyik igen tanulságos és szép versében arról ír, hogy mi magyarok odatérdelünk ugyan a kereszt alá, de egyszer a jobbszélső, máskor a balszélső kereszt alá és minél kevesebbszer a középső kereszt alá. Pedig erre lenne szüksége a magyar népnek, ha megújult nemzet akar lenni!

Egyik legkiválóbb magyar evangélikátorunk mondotta egyszer: "Krisztus nagypénteki halála történelmi esemény. Szomorú, de ma is érdekes. Régi, de ma is izgalmas. Aki az esemény okát és következményeit keresi, az vallja és hirdeti, hogy nagypéntek oka Krisztus szerelme, hogy Jézus nem tragikus hős, kit egyházpolitikája és forrófejű nacionalista híveinek balgasága sodort végzetesen a keresztfára. A keresztfát Isten tervezte, Jézus végrehajtotta a mi szabadulásunkért! Krisztus Istentől vett élettervében benne volt a kereszt!

Csak akkor vagy keresztényen, ha ezt el tudod fogadni és ha a nagypénteki úton ez a nagypénteki szolozsma sír a lelkedben:

**A keresztfához megyek,
Mert máshol nem lelhetek
Nyugodalmat lelkeimnek.
Ott könnyárban leborulok,
Bünterhemtől szabadulok
Hol a büntelen szenved.**

(ea)

LELKÉSZI NAPLÓMBÓL

IRJA: EGYED ALADÁR

2. "CSAK HÓDOLAT ILLET MEG, NEM BIRALAT." (Madách)

Többször hallottam kárhoztatni evangélikus egyházunk múltjából azt, hogy egyházi hatóságunk nem bírt el semmiféle kritikát és püspökeink feltétlen behódolást követeltek. Jól emlékszem arra is, mikor nagy tisztelettel szeretett püspökömet, Raffay Sándort — akit rossz tanácsadói rávettek, hogy egyházmegyémbe az egyik lelkészi állásra pályázó fiatal lelkészt, diszkrécionális jogánál fogva, törülje a pályázók közül, — arra kértem, hogy ne hallgasson rájuk, és azt felelte nekem: Érdekes, hogy te vagy a legfiatalabb esperesem és veled van a legtöbb bajom! Erre válaszom röviden csak ez volt: Igen, mert én meg akarom menteni a püspök urat attól, hogy igaztalanul cselekedjék. X. Y. kizárása nem lenne igazságos cselekedet! És Raffay Sándor másnap megfogadta tanácsomat s így a fiatal lelkészt meg is választották nagy többséggel és sohasem bánták meg választói.

Mivel egyre nő azok száma, akik a múltat annyira szeretik befeketíteni és a szovjet megszállás előtt működő magyarországi ev. lelkészeket gerincteleneknek nevezni, cáfolatul kivonatban közlöm annak a körlevelemnek a lényegét, amelyet Ceglédre küldtem szét, 1944 május 29-én:

— "Tisztelettel értesítem a magyarországi ev. egyházak összes vezetőit arról, hogy a mai napon evangélikus egyházunkban viselt valamennyi tisztségemről lemondtam, így: az egyetemes egyháznál viselt Ifjúsági Belmissziói Bizottsági tagságomról, a bányai egyházkerületnél viselt presbiteri, törvényszéki bírói, lelkészi becsületszéki bírói, lelkészvizsgáló bizottsági tagsági, és énekügyi bizottsági tagsági tisztségemről, a pestmegyei középső egyházmegyében viselt presbiteri, törvényszéki bírói, gyámintézeti elnöki, belmissziói bizottsági elnöki és nyomdabizottsági tagsági tisztségeimről, továbbá az Országos Luther Szövetségben és a Protestáns Irodalmi Társaságban viselt választmányi tisztségemről.

(Mai megjegyzésem: Volt egyházi

tisztségeim mostani felsorolása nem dicsekedés akar lenni, mert számomra az mindig szolgálatot jelentett, hanem lemondásom súlyát akartam vele emelni.)

Lemondásom indokai a következők:

1. Az 1937. évben a szegedi evangélikus és református egyházak egy memorandummal fordultak minden mahogy egységes állásfoglalásukat a magyar egység legnagyobb akadályaként, a reverzális törvény eltörlése érdekében, egyházi hatóságunk kellő határozottsággal terjessze a miniszterelnök elé. Ennek a kezdeményezésnek azért nem lett foganatja, mert a hivatalos egyház még csak feleletre sem méltatta . . .

2. Amikor a "Csehszlovákiába" szakadt evangélikus testvérek egy része visszatért, Fizély Ödön somorjai lelkész ellen saját püspöke (Kovács Sándor) igaztalanul hajszát indított s Fizély ezért a hivatalos egyháztól nem kapott elégtételt.

3. Fizély a dunáninnyi területen történt püspökválasztással kapcsolatban több törvénytelenésre mutatott rá s ezeket a határozatokat megfelelőbbé tette. Az egyetemes presbitérium, mint végső fórum, igazat adott Fizélynek, de az egyházkerületi elnökségnek is. Tehát, a tekintély Geszler-kalapja előtt meg kellett hajolnia az igazságnak.

4. A földreform kérdésénél a főrendi-

házban püspökeink szavazhattak esetleg a földreform ellen, de viszont kétségbevittek az alsó papság jogát, hogy mint nemzetgyűlési képviselők bentmaradhassanak abban a pártban, amelyik sürgette a földreformot.

5. Az Országos Luther Szövetség hivatalos lapjában egymásután jelentek meg olyan cikkek, amelyek alapján lapunkat angol-szász propagandát terjesztő lapnak tartották és megbotránkozva ítélték el egyházunkat. Az ilyen irányú cikkezés odáig fajult, hogy megjelenhetett a PARTIZÁNPAJ c. cikk, amelyben lapunk védte azt a magyarországi szociáldemokratizmust, amelyről később kiderült, hogy alávaló áruló nemzetellenes munkát végzett. És ez ellen sem a Luther Szövetség, sem a hivatalos egyház nem tiltakozott.

6. Van zsidókérdés és meg kell oldani. De volt zsidó misszió is, mint isteni parancs. Átvettünk rövid hat hetes előkészítés után tömegesen sok zsidót, de mikor ezek a szerencsétlenek még a zsidótanáctól is üldözésben részesültek, a magyar keresztyén hivatalos egyház hallgatott!"

Legyen mindez cáfolata annak, hogy a megszállás előtti magyar ev. lelkész-nemzedék gerinctelen volt.

(Folytatjuk)

NE FÉLJ! c. áhítatos könyvünk előkészületben van. Túróczy Zoltán igehirdetései nyomán összeállítja: Egyed Aladár. A könyv csak kellő számú előzetes megrendelés esetén jelenhet meg. Ha Kedves Olvasónk vágyakozik a jó lelki táplálék után, ne halogassa, hanem még ma küldje be az alábbi megrendelő szelvényét!

ERŐS VÁR
P. O. Box 02148
CLEVELAND, OH 44102

Kivágandó és beküldendő:

A NE FÉLJ! c. áhítatos könyvet megrendelem. Mellékelem a könyv árát: 3 dollárt. Tudomásul veszem, hogy kevés számú megrendelő esetén a könyv nem jelenhet meg és beküldött pénzemet visszakapom.

Név:

Utca:

Város: állam: Zip Code:

Gyülekezeteinkről

BETHLEHEM

Lelkész: Ormai János

Templomok: a) 938 E. 4th St., Bethlehem, PA. (18015); b) 32 S. 5th St., Allentown, PA. (18101); c) Third & Columbia, Palmerton, PA. (18071).

Lelkészlak: RD 2, Moyer Rd., Kutztown, PA. (19530). Tel.: (215) 683-3086. — Istentisztelet Bethlehemben: vasárnaponként de. 9-kor vasárnapi iskola, 10-kor angol-magyar istentisztelet; Allentownban vasárnaponként reggel 8-kor magyar istentisztelet; Palmertonban minden hó második és negyedik vasárnapján du. 2 óraker.

Nagyheti istentisztelet — Bethlehemben: márc. 22-én, virágvasárnap de. 10.

Luther

A HÚSVÉTRÓL

A Hísekegyben szorosán egymásután következik az, hogy Krisztust megfeszítették, meghalt, eltemették, alá szállt a poklokra, s harmadnap feltámadt a halálból. Nem tartott soká a gyászos kép, alig múlik el három nap, s Krisztus újra élő, más megújult formában lép elénk, hogy megtanuljuk és megértsük azt a vigasztalást, hogy halála nemcsak bűneinket ölte meg és törölte el, hanem feltámadása örökéletet is szerzett.

Krisztus feltámadásának ténye emelje fel szívünket, mert általa azt az ajándékot kaptuk, hogy úgy örülhetünk, mintha ma bennünket támasztott volna fel az Isten a Krisztussal.

Jézus feltámadásának erejénél fogva Isten kegyelmébe fogad és örökéletre hív minket. A benne való hit által szentek vagyunk, noha bűnösök vagyunk, mert olyan Urunk van, aki a halálból feltámadt, akin sem bűn, sem halál nem uralkodik.

Milyen csodálatos küzdelem: a halál küzd az élettel. Az élet fejedelme meghal, de újra él és uralkodik.

Károlyfalvi Béla evangélikus lelkész új címe: 1598 Lewisham Drive, Clarkson, Ont., Canada.

kor angol-magyar és úrvacsora; márc. 27-én, nagypénteken de. 10-kor magyar és úrvacsora; húsvét első napján márc. 29-én de. 10-kor angol-magyar és úrvacsora. — Allentownban húsvét 1. napján reggel 8-kor magyar és úrvacsora. — Palmertonban nagypénteken reggel hat óraker magyar (úrv.).

CHICAGO

Lelkész: Tessényi Kornél

Templom: 5944 W. Cullom Ave. (60634) — Tel.: (312) 545-5203. — A lelkészlak címe és telefonszáma a temploméval azonos. Vasárnapi iskola minden vasárnap de. 9-kor, angol istentisztelet de. 10:15-kor. Magyar istentisztelet további intézkedésig minden hó utolsó vasárnapján du. 4 óraker.

ERŐS VÁR gyülekezeti megbízott és lapterjesztő: Tomaj Gusztáv, 2429 W. Dakin St. (60618). Tel.: 463-4029.

Febr. 22-i magyar istentiszteletünkön a résztvevők száma 50 volt, az offertórium \$188.50. — Márc. 29-én, húsvét első napján du. 4-kor magyar ünnepi istentiszteletünkön úrvacsoraosztás is lesz. — A téli időnyben, szeptembertől májusig (decembert kivéve) istentiszteleteink után, 5 órai kezdettel kultúrdélutánokat rendezünk gyülekezeti termünkben. Erre a város és környéke magyarságát szívesen látjuk. Az előadások időtartama kb. 45—50 perc, — majd a gyülekezet nőtagjai által felszolgált sütemény, kávé és tea mellett eszmeesere. Az idej még hátralevő műsorok előadói és témája: márc. 29-én Diószegi Sándor: Liszt Ferencről; ápr. 26-án dr. Nékám Sándor: Afrikai benyomások — vetítettképekkel; május 31-én dr. Delneky István: Az amerikai életmód magyarak számára, egészségügyi vonatkozásban.

CLEVELAND — ELSŐ

Lelkész: Brachna Gábor

Templom és lelkészi hivatal: 2836 East Blvd. (44104). Tel.: 721-7074. — Istentisztelet minden vasárnap de. 9:45-kor angolul, 11-kor magyarul.

ERŐS VÁR gyülekezeti megbízott és lapterjesztő: Boros József, 12002 Browning Ave. (44120). Tel. 231-7931.

Nagyheti és húsvéti istentiszteleteink:

nagyesütörtök este 7:30-kor angol (úrv.); nagypénteken de. 11-kor magyar (úrv.); húsvétvasárnap reggel 7-kor és 9:45-kor angol (mindkettő úrv.), de. 11-kor ünnepi magyar (úrv.); húsvéthétfőn de. 11-kor magyar (úrv.).

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: Juhász Imre

Pastor Emeritus: Egyed Aladár

Templom: W. 98 & Denison Ave. — Lelkészi hivatal: 3245 W. 98th St., (44102). Tel.: 961-6895. — Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul. — Úrvacsoraosztás minden hónap első vasárnapján és az ünnepnapokon.

Vasárnapi iskola de. 9,30-kor angol, 10,45-kor magyar nyelven.

Megkereszteltük febr. 22-én Lovagi Susan Grace-t, Lovagi Tibor és felesége sz. Árpás Ada kisleányát. Keresztszülők voltak Tomaj Gusztáv és Csikágóbból. — Nagyheti és húsvéti istentiszteleteink sorrendje: virágvasárnap, márc. 22-én a magyar istentisztelet igehirdetője nt. Egyed Aladár lesz; 25-én, szerdán este 7:30-kor magyar; nagyesütörtökön, 26-án este 7:30-kor angol (úrv.); nagypénteken, 27-én de. 10:45-kor magyar (úrv.), este 7:30-kor magyar passióolvasás és úrvacsora; húsvét első ünnepén, 29-én reggel 8-kor angol (úrv.), 9:15-kor észt, 10:45-kor ünnepi magyar istentisztelet és úrvacsoraosztás; húsvéthétfőn, 30-án de. 10:45-kor magyar (úrv.). Húsvétvasárnapi istentiszteleteink a vasárnapi iskola énekkarai is közreműködnek. A Fialalasszonyok Köre szokásos gyülekezeti reggelijét húsvétvasárnap az angol istentisztelet után, 9:15-kor tartja. Ugyanott süteményvásár a tatarozási munkák költségeire.

DETROIT

Lelkész: Asbóth Gyula

Templom: 8151 Thaddeus St. — Lelkészlak: 8141 Thaddeus St. (48217). Tel.: 841-3077. — Istentisztelet minden vasárnap de. 10-kor angolul, 11-kor magyarul.

A január utolsó vasárnapján megtartott gyülekezeti közgyűlés meghallgatta és elfogadta az 1969. évről előterjesztett lelkészi, pénztári, ellenőri jelentéseket. A lelkész kiemelte az oltáregyesület asszonyainak a múlt évben sem csökkent áldozatos munkálkodását. Ennek a szolgáltnak és a hívek áldozatos adakozásának volt köszönhető, hogy a gyülekezet anyagi ereje a hívek számának esökkenése ellenére sem gyengült. A gyülekezet és az ol-

SECOND CLASS PUBLICATION.
POSTMASTER: SEND FORM 3579 TO
ERŐS VÁR
BOX 02148, CLEVELAND, OH 44102.

táregyesület újraválasztotta az előző évi tisztikart és presbitériumot. A tisztviselők tiszteletére február 1-én az oltár-egyesület ebédet rendezett. A keresztségszentségében részesült február 22-én Aaron Alexander Armos, Stephen D. Armos és Elizabeth Armos kislánya. Isten áldása kísérje a megkereszteltet és hozzátartozóit. Temettük február 21-én Szászi István buzgó egyháztagunkat. Feltámadunk! Nagypénteken, március 27-én 10-kor magyar istentisztelet és úrvacsora, húsvétvasárnap, március 29-én fél 10-kor angol és úrvacsora, 11-kor magyar istentisztelet és úrvacsora.

NEW BRUNSWICK

Lelkész: Rieker György

Templom és lelkészi hivatal: 247 Somerset St. (08901). Tel.: 545-4961. — Lelkészlak: 895 Patton St., North Brunswick, N. J. 08902. — Istentisztelet minden hónap első és harmadik vasárnapján reggel 8:30-kor magyarul, minden vasárnap de. 9:40-kor és 11-kor angolul.

ERŐS VÁR gyülekezeti megbízott és lapterjesztő: Orvos József, 69 French St., Edison, N.J. 08817. Tel.: 985-3352.

A presbitérium februári ülése a következő tisztviselőket választotta egy évi szolgálatra: Paladino Szilveszter elnök, Gagliardi József alelnök, Killian Róbertné jegyző, ifj. Orvos József és Torres Györgyné pénztárosok, Bors Gyula pénzügyi titkár. — Kérjük, hogy a mindenkinek kiküldött bőjti papír-perselyeket a nagyhét folyamán hozzák be. — Hazatértek a mennyei otthonba febr. 1-én Molnár Róza, febr. 17-én Kovács Lídia testvéreink. Feltámadunk! — Rendkívüli magyar nagyheti-húsvéti istentiszteletek: márc. 22-én, virágvasárnap reggel 8:30-kor; nagypénteken úrvacsoraszertés de. 10-kor; húsvétvasárnap reggel 8:30-kor.

NEW YORK

Lelkész: Varga László

Templom: 311 E. 83rd St. — Lelkészlak: 1586 York Ave., Apt. 2-S (10028). Tel.: 249-6458. — Istentisztelet minden vasárnap de. 11-kor.

Március 8-i jólsikerült ebédünk után a

műsorban a magyar szabadság örökéletű eszményéről emlékeztünk meg. Ünnepi beszédet mondott dr. Tóth Dezső, ezt szavaltatok, előadások, ének- és zeneszámok követték. Március 22-én, virágvasárnap műsoros délutánt tartunk (valószínűleg du. 5 órai kezdettel — a Szerk.). Márc. 27-én, nagypénteken este 7-kor, valamint a húsvétvasárnap de. 11 óras ünnepi istentiszteleten úrvacsorát is osztunk. Újjonnan belépett testvéreinket a húsvét utáni vasárnapon veszi fel ünnepélyesen a lelkész egyházunk tagjai sorába.

ROCHESTER

Lelkész: Papp János László

Templom: Alpha Lutheran Church, 580 Winton Road North. Lelkészlakás: 2131-D East Ave. (14610). Tel.: (716) 442-7748. Magyar istentisztelet minden hó második és negyedik vasárnapján (július-augusztus kivételével), reggel 9-kor.

Konfirmandus oktatás minden istentisztelet után de. 10 órakor. — Virágvasárnap (márc. 22) istentiszteletünk orgonistája dr. Nagy Sándor. Húsvétvasárnap, márc. 29-én reggel 9 órakor ünnepi magyar istentisztelet és úrvacsoraszertés. Igét hirdet a gyülekezet lelkésze, orgonán Lőte Lajos presbiter. — Részletek a lelkészi jelentésből: az elmúlt esztendőben a lelkész 28 magyar- és 22 angolnyelvű istentiszteletet tartott, 7 keresztelest, 2 esketést és egy temetést végzett. Európai tanulmányútja során istentiszteleteket tartott a német "Europa", az olasz "Leonardo da Vinci" és a francia "France" nevű hajón. Ezenkívül igét hirdetett a bécsi magyar evangélikus templomban, majd az amsterdami ev. templomban az LCA megbízásából angol nyelven köszöntötte a Holland Evangélikus Egyházat. Svédországi tartózkodása alatt Upsalában az ottani ev. Teológia és a svéd hercegérsek vendége volt.

TORONTO

Lelkész: Brachna Gábor

Lévita: Láng Ferenc

Templom: First Lutheran Church, 116 Bond St. — Istentisztelet minden hónap első és harmadik vasárnapján du. 4:30-kor.

ERŐS VÁR gyülekezeti megbízott és lapterjesztő: Láng Ferenc, P. O. Box 142, Scarboro 703, Ont.

A szokásos 1. és 3. vasárnapi istentiszteleteken kívül nagypénteken du. 1/2 5-kor a szenvedéstörténet felolvasása lévítánk szolgálatával, márc. 29-én, húsvét-

vasárnap du. 4:30-kor ünnepi istentisztelet, melyen igét hirdet és úrvacsorát oszt nt. Brachna Gábor. — Április hóban a 19-i istentisztelet után tartjuk meg szokásos jubileumi ünnepi vacsoránkat. — A múlt hónapban a Central kórházban volt Schneider Henrikné (Cooksville) kezelés alatt, míg Kovács Gyuláné a Szt. József kórházban műtéten esett át. Mindketten otthon vannak már a javulás útján. Tartuk őket imádságunkban.

Mindennapi kenyér

— *Útmutató a Biblia olvasásához* —

1970. ÁPRILIS HÓ

1. Róm 9:24-25. — Ján. 21:1-14.
2. Jel 19:7-8. — Ján 21:15-17.
3. 1 Pét 3:18-22. — Ján 21:18-19.
4. Zsid 12:28-29. — Ján. 21:20-25.

HÚSV. U. 1. VAS. — ÁPR. 5.

Heti ige: 1 Pét 1:3

5. Ján 20:19-31. — Csel 3:1-21.
6. 2 Tim 1:6-10. — Ef 1:1-8.
7. 2 Tim 2:1-5. — Ef 1:9-14.
8. 1 Pét 1:22-25. — Ef 1:15-23.
9. 1 Tim 1:12-17. — Ef 2:1-10.
10. 1 Pét 1:3-9. — Ef 2:11-18.
11. Ez 34:1-16. — Ef 2:19-22.

HÚSV. U. 2. VAS. — ÁPR. 12.

Heti ige: Ján 10:27-28

12. Ján 10:11-16. — Zsolt 23.
13. Zsolt 127. — Ef 3:1-7.
14. Mát 26:31-35. — Ef 3:8-13.
15. Ján 21:15-19. — Ef 3:14-21.
16. 1 Pét 5:1-4. — Ef 4:1-6.
17. Ján 18:1-9. — Ef 4:7-16.
18. Ján 10:27-30. — Ef 4:17-24.

HÚSV. U. 3. VAS. — ÁPR. 19.

Heti ige: 2 Kor 5:17

19. Ján 16:16-23. — Csel 17:16-34.
20. Csel 20:28-32. — Ef 4:25-32.
21. Jób 38:1-11. — Ef 5:1-8.
22. 1 Ján 4:7-14. — Ef 5:9-14.
23. Róm 1:18-25. — Ef 5:15-21.
24. 2 Kor 5:16-21. — Ef 5:22-33.
25. Jel 5:1-14. — Ef 6:1-9.

HÚSV. U. 4. VAS. — ÁPR. 26.

Heti ige: Zsolt 98:1

26. Ján 16:5-15. — Csel 16:16-34.
27. Ézs 42:10-16. — Ef 6:10-17.
28. Ján 6:66-69. — Ef 6:18-24.
29. Kol 3:16-24. — Ján 14:1-7.
30. Luk 19:29-40. — Ján 14:8-14.